

ТАҚРИЗИ МУҚАРРИЗИ РАСМӢ

**ба диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар мавзӯи
«Хусусиятҳои ғайриқонунии сиёсии қавонун дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон»
барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 –
ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ**

Аҳамиятнокии мавзӯ

Дар шароити рушди ҷараёни муносибатҳо ва тағйирёбии зуд-зудӣ фазаи сиёсӣ дар ҳаҷон нақши қавонун ва мавқеи сиёсии онҳо дар инкишофи ҷомеа беш аз пеш аҳамиятнок арзёбӣ мегардад. Илова бар ин дар шароити Тоҷикистон истифодаи самаранокии ин неруи инсонӣ ҳамчун захира ва ё сармояи иҷтимоии давлат ва ҷомеа метавонад ба татбиқи самаранокии сиёсати давлат боис шуда, кафили пешрафт ва ободии давлат ва зиндагии шоистаи мардум гардад.

Аз ин рӯ, таҳқиқоти диссертатсионии мазкур, ки заминаҳои назариявӣ илмӣ ва хусусиятҳои хоси ғайриқонунии сиёсии қавонунро бо дарназардошти таҳкими ҷанбаҳои демографӣ, шароитҳои ҳуқуқӣ, равандроҳои ҳаҷонишавӣ ва раванқи технологияҳои иттилоотӣ баррасӣ менамояд, барои ҷомеаи Тоҷикистон аҳамиятнок ба ҳисоб меравад. Илова бар ин, ғайриқонунии сиёсии қавонун дар шароити муносири инкишоф аз гурӯҳи масъалаҳои муҳими муносибатҳои иҷтимоию сиёсӣ ва иқтисодию маънавӣ муайян гардидааст, ки омӯзиш ва баррасии онҳо саривақтӣ маҳсуб меёбад.

Мазмунӣ мухтасари диссертатсия

Диссертатсияи мазкур аз муқаддима, ду боб, шаш параграф, ҳулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Дар қисмати муқаддима мақсад, вазиҳо, объект, предмет, асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқот муайян карда шуда, 6 номгӯи навоариҳо пешниҳод гардидааст, ки як адади охир саривақтӣ ва ба талаботи техникаи илмҷодкунӣ мувофиқ ба ҳисоб меравад, аз ҷумла иброн мегардад: “- истифодаи самаранокии технологияҳои нави иттилоотӣ бо мақсади баланд бардоштани ғайриқонунии сиёсии қавонун дар давраи муносири инкишоф нишон дода шудааст. Таъсири иродаи сиёси барои истифодаи мақсаднокии технологияи иттилоотӣ мавриди таҳлил қарор гирифтааст” (с.18).

Таҳлили диссертатсия нишон медиҳад, ки боби аввали он асосан хусусияти назариявӣ дошта, ба таҳлилу омӯзишҳои концептуалии масъалаҳои қавонун ва ғайриқонунии сиёсии онҳо равона гардидааст.

Дар параграфи 1.1. муаллиф зикр кардааст, ки «Ғайриқонунии сиёсӣ яке аз шаклҳои асосии ғайриқонунӣ шахс дар ҷомеа мебошад. Он асосан муносибати шахс ба ҳаёти сиёсӣ, ҳолати иштироки он дар равандроҳои сиёсӣ, баҳодиҳӣ ба ҳаёти сиёсӣ ва натиҷагирӣ аз онро ифода мекунад.» (с.23). Дар ин ҷо кушиш ба харҷ дода шудааст, ки мафҳумҳои ғайриқонунӣ, ғайриқонунии сиёсӣ ва ғайриқонунии сиёсии қавонун аз лиҳози илмӣ баррасӣ карда шавад.

Муаллиф дар параграфи мазкур назарияҳои олимони гуногуноро, аз қабили Абдрашев А. (ғайриқонунии сиёсӣ), Милберс Л. (шаклҳои ғайриқонунии сиёсӣ), А.Марш ва М.Каазе (моҳияти ғайриқонунии сиёсӣ) ва ғайраро (с. 24-28) вобаста ба

хусусиятҳои ғаёлнокии сиёсии ҷавонон баррасӣ намудааст, ки ба мақсад мувофиқ аст. Ҳамин тавр, дар ҷое хулоса гардидааст, ки ба шаклҳо ҷудо намудани ғаёлнокии сиёсӣ имконият медиҳад, ки моҳият ва хусусиятҳои он дар ҷомеа, муносибати ҷавонон ба равандро ва амалияи сиёсӣ муайян карда шавад. Бидуни тақсирот ба шаклҳо имкони таҳлили дақиқи ғаёлнокии сиёсӣ ғайримумкин мебошад, зеро аҳли ҷомеа ва махсусан ҷавонон бо таъсири омилҳои мухталиф ба гурӯҳҳо ҷудо шуда, шаклҳои гуногуни ғаёлиятро нишон медиҳанд”. Ба ин хулосаи диссертант розӣ шудан мумкин аст, чун шаклгирӣ муносибатҳо ба мураккабшавии онҳо оварда мерасонад ва танҳо махсусгардонии онҳо меатвонад баррасии онҳо сабук намояд.

Дар ҳамин параграф муаллиф инстиҳботро ҳамчун василаи иштироки сиёсии ҷавонон баррасӣ карда, хулоса менамояд: “... дар ҳолати ноустувории вазъияти иҷтимоӣ иқтисодӣ, огоҳии пасти ҷавонон дар бораи шароитҳои давлат нисбат ба самти сиёсати давлатии ҷавонон, эҳтимолияти дар шакли эътирозӣ ғаёлият намудани онҳо пайдо мегардад.” (с. 47). Ин нуқтаи назар аз лиҳози иҷтимоӣ каме сарбаста арзёбӣ мегардад, чун ҳолатҳои гуногун вазъиятҳои гуногунро ба бор меоранд, ин хулосаи муаллифро бештар ба шароити давлатҳои пешрафта рабт додан мумкин аст, аммо дар кишварҳои рӯ ба инкишоф ва ё дар ҳолати низоъ қарордошта мавқеи ҷавонон нисбат ба ҳокимият устувортар аст.

Дар ҳамин параграф диссертант хулоса менамояд, ки “Ба назари мо омили асосӣ барои ғаёлнокии сиёсӣ дар байни ҷавонон, пеш аз ҳама, ҳолатҳои раванӣ ва манфиатҳои онҳо мебошад” (с.48). Ба ин хулоса низ, пурра розӣ шуда наметавонем чун дар шароити мамлакатҳои ҳавзаи Осиёи Марказӣ маданияти тарбияи оилавӣ хеле хуб ташаккул ёфта, ҷавононро аз лиҳози раванӣ доимо омода менамояд ва дар қиёс бо мамлакатҳои Ғарб ҷавонони мо таҳаммулпазир ва устувор арзёбӣ мегарданд.

Дар параграфи дуюми боби 1 асосҳои назариявии ғаёлнокии сиёсии ҷавонон дар илмҳои сиёсӣ ва иҷтимоӣ баррасӣ гардидаанд. Муаллиф кушиш кардааст, ки дар асоси назарияҳои гуногуни илмӣ ғаёлнокии сиёсии ҷавононро васеътар баррасӣ намояд. Аз ҷумла, хулоса менамояд, ки “Шакли ғаёлнокии сиёсии ҷавонон аз талаботи системаи сиёсии амалкунанда вобаста мебошад.” (с.53). Дар ҷойи дигар “Дар қатори шаклҳои анъанавии ғаёлнокии сиёсии ҷавонон имрӯзҳо шаклҳои навӣ он бо махсусияти худ рӯи қор омадаанд. Яке аз шаклҳои муосири ғаёлноки дар байни ҷавонон ин ғаёлнокии онлайнӣ мебошад, ки аз шаклҳои қаблӣ қишлоқ дар тафовут аст.” (с.56)

Ҳамчунин, муаллиф хулоса кардааст: “Дар рафти омӯзиши ғаёлнокии сиёсии ҷавонон маълум гардид, ки ба ғайр аз омилҳои сиёсӣ омилҳои дигар ба монанди иқтисодӣ, иҷтимоӣ, раванӣ ва ғайра таъсир мерасонад. Бештари маврид таъсири омили раванӣ зиёдтар ба назар мерасад. Аз ин хотир, ҷавонон бояд дар руҳияи созандагӣ тарбият карда шаванд” (с.66). Вобаста ба тарбияи ҷавонон дар руҳияи созандагӣ мувофиқем, аммо чи тавре дар боло зикр карда шуд, аз лиҳози раванӣ ҷавонон қобилияти хуби амал доранд. Албатта, вобаста ба таҳкими сатҳи маънавӣ қорҳои зиёд тақозо мегардад.

Дар параграфи 1.3. ҷавонон ҳамчун субъекти муносибатҳои сиёсӣ дар ҷомеа баррасӣ гардидааст.

Муаллиф назарияҳои марксистиро баррасӣ намуда, иброз менамояд, ки “ҷавонон яке аз субъектҳои асосии равандро иҷтимоӣ сиёсӣ шинохта шуда, дар тафаккури онҳо мустақилияти сиёсӣ ҳамчун як нерӯи рушд ташаккул дода шуд.” Дар ҷойи дигар “Раванди сотсиализатсияи сиёсӣ дар Иттиҳоди Шӯравӣ пурра аз ҷониби давлат идора карда мешуд.” (с.69). Дар воқеъ дар давраи Шӯравӣ ба тарбияи сиёсии

чавонон таваччуҳи хосса зоҳир карда мешуд, агарчанде ба мустақилияти сиёсии онҳо монеаҳои маънавӣ гузошта мешуд.

Вобаста ба ташаққулёбии сиёсати давлатии чавонон зикр мегардад, ки: “Асосан асри XX барои кишварҳои Ғарб ибтидои институтсионалии сиёсати давлатии чавонон ба шумор меравад. ... Олмон яке аз кишварҳое буд, ки дар давраҳои аввали ташаққули сохтори давлатдорӣ худ ба масъалаи чавонон таваччуҳ намудааст. Мақомоти расмӣ ин кишвар ҳанӯз дар соли 1922 аввалин қонуни беҳбудии вазъи иҷтимоии чавононро ба таври расмӣ қабул намуд.” (с.70). Ҳамин хел ҳам ҳаст, дар шароити ташаққулдиҳии муносибатҳои демократии идоракунии сиёсати чавонон таҳким баҳшида шуд, аз ҷумла оғози он ибтидо мегирад аз кишварҳои Аврупо.

Дар ин парagraф чун параграфи 1-ум баррасии мафҳуми “Фаъолнокӣ” ва “фаъолнокии сиёсии чавонон” тақрор мегардад. Чунончи “... фаъолнокӣ ҳамчун қобилияти қонест сохтани талаботи ақл, тан, руҳ, нишонаи доштани таваччуҳ ба зиндагӣ доништа мешавад. Фаъолнокӣ имконияти робита бо муҳит, мутобиқшавӣ бо он, тағйири онро фароҳам меорад. Фаъолнокӣ ба фаъолият алоқамандии бевосита дошта, ҷанбаи ҳаракати мунтазами онро ифода мекунад” (с. 74-75).

Дар интиҳои парagraфи мазкур диссертант хулоса менамояд, ки “Барои он ки чавонон ҳамчун субъекти фаъол амал намоянд бояд ҳарчӣ бештар принципҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар амал татбиқ қада шаванд. Ҳамзамон фаъолияти ташкилотҳои чавонон хуб ба роҳ монда шаванд.”. Мо низ ба ин назар мувофиқ мебошем, чун ҷомеаи шаҳрвандӣ, бахусус ташкилотҳои ҷамъиятии чавонон дар қиёс ба дигар кишварҳои ҷаҳон дар баррасии мушкilotи рӯзмарра камфаъол мебошанд.

Дар боби дуюми диссертатсия муаллиф кушиш менамояд, ки хусусиятҳои зуҳури фаъолнокии сиёсии чавононро кушояд.

Дар параграфи 2.1 ибраз мегардад, ки “Хусусияти асосии ниҳодҳои чавонон дар он мебошад, ки онҳо метавонанд ҳам ҳамчун субъекти сиёсати давлатии чавонон (муассисаҳои кор бо чавонон) ва ҳам ҳамчун объекти он, (муттаҳид кардани чавонон ва дар амал татбиқ намудани ҳолати иштироки онҳо дар ҳаёти сиёсӣ) баромад намоянд”. (с.93). Воқеан имрӯз вақти он расидааст, ки чиҳати рушди фаъолияти субъектҳои сиёсати чавонон тадбирҳои мушаххас андешида шаванд.

Дар ин параграф масъалаҳо ва тарзу услуҳои ниҳодишавӣ ва ё институтсионализатсияи чавонон баррасӣ карда шудааст. Аз ҷумла зикр мегардад, ки “Ҳар қадаре дараҷаи маълумотнокии онҳо баланд бошад, ниҳодишавии онҳо самаранок ва манфиатбахш мегардад. Паст будани маълумотнокӣ боиси фаъолнокии сиёсии бемақсад дар байни чавонон мегардад.”(с.98). Ин назар қобили қабул аст, зеро сабаби асосии камфаъолии ташкилотҳои чавонон маҳз паст будани сатҳи дониши идоравии ва ё системасозии онҳо ба ҳисоб меравад.

Муаллиф мафҳуми иттиҳодияи ҷамъиятии чавононро аз назари олими рус баён менамояд: “Дар зери мафҳуми иттиҳодияҳои ҷамъиятии чавонон ташкилоте дар назар дошта мешавад, ки дар он асосан чавонони синну соли аз 14 то 35 сола бо мақсади ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои худ, манфиатҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва фаъолияти сиёсӣ муттаҳид мешаванд.” (с.100). Ин муайянкунӣ дар шароити Тоҷикистон қобили қабул шуморида намешавад, чун тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи чавонон ва сиёсати давлатии чавонон” вобаста ба ташкили иттиҳодияҳои чавонон сарҳади синнусоли муқаррар карда нашудааст. Гузашта аз ин, тибқи қонунгузорӣ чавонон шахсони 14-30 сола мебошанд.

Дар қисмати интиҳой муаллиф хулоса мекунад: “Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳолати ҷалби чавонон ба ҳизбҳои сиёсӣ ба истиснои ХХДТ суғуст ба назар мерасад.

Хуб мешуд агар ҳизбҳои дигар низ дар доираи манфиатҳои ҷавонон амал намуда, барои рушди онҳо мусоидат намоянд.” (с.116). Воқеан ҳам фаъолияти гурӯҳи ками ташкилотҳои ҷамъиятии ҷавонон ба назар мерасад, аммо хуб мебуд агар сабабҳои камфаъолии онҳо чӣ дар ҳизбҳои сиёсӣ ва чӣ дар дигар сохторҳо, аз ҷумла мактабҳои олии ва умуман ҷомеа баррасӣ ва муайян карда мешуданд.

Таъсири маданияти сиёсӣ ба зуҳури фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар параграфи 2.2. баррасӣ мегардад.

Диссертант мафҳуми маданияти сиёсиро аз назари мутафаккирон ва олимони баррасӣ намуда, хулоса менамояд, ки “Бидуни мавҷудияти донишҳои сиёсӣ ва худшиносии миллӣ ташаккули маданияти сиёсӣ ғайриимкон аст, чунки он сарчашмаи асосиро аз ҳамин манобеъ мегирад” (с.119). Дар ҷойи дигар “Заминаҳои асосии маданияти сиёсӣ дар тамоми кишварҳо, новобаста аз шакли идоракуниашон ба унсурҳои фарҳангии онҳо вобастагии амиқ дорад.” (с.120). Зимнан, маъсалаи маданияти сиёсӣ ба сатҳи маълумотнокии ҷомеа вобастагии амиқ дорад.

Дар ҳамин параграф муаллиф ба таҳлили омори таъя карда зикр мекунад “...тибқи маълумоти расмӣ наздики 70 % - и аҳолии кишварро ҷавонони то 30 сола ташкил менамоянд”. Аммо ин баррасии омори нодуруст аст, зеро тибқи қонунгузорӣ ҷавонон шахсони 14-30 мебошанд ва ҳиссаи онҳо 33-35%-ро ташкил медиҳад.

Дар қисмати хулосавӣ диссертант чунин масъалагузори менамояд: “Барои ташаккули он дар сатҳи зарурӣ бояд тамоми аҳли ҷомеа дар якҷоягӣ амал намоянд.”, “...чалби онҳо ба идоракунии корҳои давлатӣ низ бояд ба таври воқеӣ ба роҳ монда шавад”. “...ҳизбҳои сиёсӣ низ ҳарчӣ бештар ҷавонро барои иштирок дар равандҳои сиёсӣ ҷалб намоянд” (с.134). Аммо роҳи услuhi мушаххаси ҷорачӯӣ, нава таъсиргузори дида наместавад, ин аз гурӯҳи тавсияҳои мебошад, ки дар барномаҳо ва нақшаҳои соҳавӣ мунтазам оварда мешаванд.

Дар параграфи 2.3. таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба коммуникатсионӣ ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар замони соҳибистиклолӣ баррасӣ карда мешавад.

Аз ҷумла ибраз мегардад, ки “Дар асри XXI технологияи иттилоотӣ дар шаклҳои гуногун ташаккул ёфта истодааст, ки аз шаклҳои таърихии худ қомилан тафовут дорад. Ба ҳамин хотир ояндаи ҳар як ҷомеаро дар ҳоле пешбинӣ намудан мумкин мегардад, ки рушди иттилоотӣ он таъмин карда шавад, зеро бидуни он пешрафти аксарияти соҳаҳои ҳаёти таъмин намудан ғайриимкон мебошад”, ҷойи дигар “Дар асри XXI технология ба тамоми ҷабҳаҳои ҳаёти инсон таъсири гидро расонида истодааст. Он ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон низ таъсиргузори аст”. Дар ҳақиқат технологияҳои иттилоотӣ худ ба худ василаи нави илмӣ-амалиеро дар самти татбиқи босамари сиёсати ҷавонон ташкил медиҳад, ки истифодаи он суръати рушдро ҷаҳиш медиҳад.

Вобаста ба масъалаи маъкур муаллиф хулоса менамояд, ки: “Бо роҳандозии барномаҳои махсуси давлатӣ баланд бардоштани маданияти истифодаи технологияи муосир зарур мебошад”, ҳамчунин “Ташаккули иродаи сиёсии ҷавонон низ дар шароити муосир амри зарурӣ мебошад” (с.150). Дар ин қисмат қонунгузори, консепсияҳо ва барномаҳои давлатӣ, ҳамчунин фаъолияти муассисаҳои наваъсис ба таври васеъ баррасӣ нагардидаанд, ки ба заифии хулосабарори боис гардидааст.

Дар қисмати “хулоса” муаллиф натиҷаи кори таҳқиқотиро дар шакли овардани ҷанде сабабу омилҳои камфаъолии ниҳодҳои сиёсӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои вобаста ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон баррасӣ менамояд. Зимнан, хуб мебуд агар дар таҳқиқотҳои оянда тавачҷуҳ бештар ба таҳияи роҳи услuhi мушаххаси ҳалли мушкилот, баҳусус манъбаҳои ташкили фаъолият ва вобастакунии ниҳодҳои дахлдор

ба инобат гирифта мешуданд. Зеро, асолати корӣ илмӣ ин ҳалли мушкилоти ҳаёти ҷомеа бо эҷоди (нишон додани) роҳу воситаҳои мебошад, ки барои омма ва субъектҳои асосӣ ноаён.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии натиҷаҳои таҳқиқот

Таҳқиқоти Абдуев Хуршед аҳамияти назариявиро амалӣ дорад.

Натиҷаҳои ба даст омада метавонанд дар соҳаи сиёсатшиносӣ бо мақсади баланд бардоштани фаъолнокии сиёсии ҷавонон мавриди истифода қарор гирад. Аҳамияти амалии тадқиқот аз байнифаннӣ будани он бармеояд, зеро предмети тадқиқот бо назарияи сиёсат, сотсиологияи сиёсӣ ва психологияи сиёсӣ алоқаи зич дорад, ки ин ба коркарди таснифоти амалан истифодашавандаи фаъолнокии сиёсӣ имкон медиҳад. Натиҷа ва ҳулосаҳои дар диссертатсия пешниҳодгардида метавонад дар самти қабули барномаҳои марбут ба самти ҷавонон истифода гардад.

Эродҳо ва норасогии таҳқиқот

Албатта, дар баробари муваффақиятҳо гурӯҳи камбудҳои дар кори диссертатсионии Абдуев Хуршед ба назар мерасанд:

1. Хуб мебуд, агар дар диссертатсия натиҷаҳо ва навовариҳо дар шакли модели хос, яъне татбиқи пайдарпайӣ (дар оянда) оварда мешуд;
2. Дар параграфҳои кори тадқиқотӣ такрори мафҳумҳо ба назар мерасанд;
3. Дар диссертатсия, аз ҷумла дар баррасии масъалаҳои марбут ба технологияҳои иттилоотӣ қонунгузорӣ, консепсияҳо ва барномаҳои давлатӣ, ҳамчунин фаъолияти муассисаҳои навтаъсис ба таври васеъ таҳлил нагардидаанд, ки ба заифии ҳулосабарорӣ боис гардидааст;
4. Ҳулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия бештар хусусияти умумӣ доранд, хуб мешуд дар қорҳои оянда мушаххассозии масъалаҳо ва ё моделисозии тавсияҳо ба инобат гирифта мешуд;
5. Дар ҷараёни таҳқиқот адабиётҳои солҳои пешин, мувофиқан назарияҳои олимони асри гузашта истифода гардидаанд, хуб мебуд агар минбаъд ба манбаъҳои навин бештар тавачҷуҳ мекардем, зеро сиёсатшиносӣ ҳамчун илми муосир доимо ба такмил ниёз дорад;
6. Дар баъзе қисматҳо номувофиқатии омӯри ба назар мерасад, аз ҷумла нисбат ба ҷавонон, аниқтараш истифодаи мафҳуми “ҷавонон” ва “шахси ҷавон”;
7. Дар матни диссертатсия баъзан хатогиҳои имлоӣ ва услубӣ дида мешаванд.

Аммо дар маҷмӯъ ҳулоса қардан мумкин аст, ки диссертатсияи мазкур таҳқиқоти анҷомёфта мебошад ва норасогии дар боло зикргардида мазмунӣ илмӣ онро коста намегардонад. Зеро муаллиф ҳангоми омӯзиши мавзӯи диссертатсия доираи васеи адабиёти илмиро истифода намуда, дар заминаи таҳлили онҳо, инчунин дар заминаи таҳлили воқеияти сиёсии ҷомеа вобаста ба таҳкими истиқлолияти давлатӣ ҳулоса ва пешниҳодҳои хос таҳия намудааст.

Мувофиқати диссертатсия ба талаботи муқарраргардида

Натиҷаҳои таҳқиқот дар мақолаҳои илмӣ муаллиф инъикос гардидаанд. Автореферати диссертатсия мухтавои таҳқиқотро ифода менамояд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ), ки ба омӯзиши масъалаи муҳими илмҳои сиёсӣ ва пешрафти ҷомеаи ҷавони Тоҷикистон бахшида шудааст, таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад. Мавзӯи диссертатсия, мазмуну

мундариҷаи он, методҳои истифодашуда, маводҳои ҷопнамудаи муаллиф бо ихтисоси интихобнамудаи ӯ мувофиқат менамоянд. Сохтори диссертатсия ва муҳтавои асосии он ба талаботи пешбинидамудаи низомномаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Бо назардошти муҳтавои асосии диссертатсия ва аз рӯи интишороти муаллифи он метавон хулоса намуд, ки Абдуев Хуршед Нарзалиевич барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ сазовор мебошад.

Муқарризи расмӣ:

Миралиён Қиёмиддин Абдусалимзода,
доктори илмҳои сиёсӣ, профессори кафедраи
АИДНПҚТ

Имзои Миралиён Қ. А.-ро тасдиқ менамоям.
Мудири шӯъбаи умумӣ ва қорҳои
махсуси Дастгоҳи КИМ ҲХДТ /

Холиқзода Г.

Суроғай муқарриз:

734042, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

ш. Душанбе, к. Гулистон, 323

Тел.: +992 550670660

E-mail: qmiraliyon@gmail.com

Сомонаи муқарриз: <https://miraliyon.page>

06.03.2025